

Výtvarné romance

VĚRY KRUMPHANZLOVÉ

Pamatujete na vynikající časopis Sluníčko, Ohníček, ABC? Naše děti se v nich pravidelně setkávaly s půvabnými ilustracemi akademické malířky Věry Krumphanzlové, stejně jako v populárních televizních pořadech Zpívánky či sobotní Dětský Kabaret.

Výtvarnice, obdařená citem pro dětské vnímání, právě dokončila ilustrace nové čítanky. Čítankou kdysi započala i její láska k Františku Hrubínovi.

Sedíme v pražské Viole, divadle poezie, jejíž fluidum dokonale souznívá s výstavou obrazů v předsálí. Za chvíli začne pořad připravený k 100. výročí narození Františka Hrubína, vzpomínky Ludka Munzara na setkávání s velkým českým básníkem a svým přítelem. Z obrazů Věry Krumphanzlové vyvstávají postavy a místa Hrubínovy Romance pro křídlovku.

Vytvořila jsi celý cyklus monotypů, inspirovaných Hrubínovou poemou. Máš k ní nějaký osobní vztah?

Františka Hrubína miluju od chvíle, kdy jsem poprvé přeslabikovala jeho verše: „Vezmi žlutou tužku, namaluj mi hrušku a pod hrušku talíř. Sláva, ty jsi malíř!“ To je básnička z čítanky. Uplynulo několik let, a já jsem četla Romanci pro křídlovku. Byla jsem okouzlená, nejen mistrovstvím slova, ryzí češtinou, poezií, ale i tím, že se tu současně prolíná téma lásky a smrti. Četla jsem si ještě jednou, a ještě jednou, a přede mnou začaly vyvstávat obrisy obrazů. Pak jsem na to zapomněla, byla jsem tehdy v romantickém věku šestnácti let, zamilovaná. První rande jsme měli ve Vrtbovské zahradě, kde jsem měla vloni v květnu taky výstavu a plánuji

Terina (František Hrubín Romance pro křídlovku), malba pigmentem

ji opět letos v červenci. Poslední dobou shodou okolností vystavuji v místech, spojených s mým mládím. Po čase, kdy jsem se začala vracet do vzpomínek, se mi znovu vybavily představy z Romance a nechala jsem se vést slovy básníka.

Viola je pro tebe také něčím „památečná“?

Přímo osudová. Tady mě můj muž před 45 lety požádal o ruku. Oba jsme byli plni nejen obrazů, ale psali jsme i poezii a ve Viole jsme měli představení z našich veršů. Pikantní na tom bylo,

že nám jeden známý domluvil klavírní doprovod, a pianista se nedostavil. Za pět minut mělo začít představení, bylo plno a my neměli klavíristu. Běhali jsme po Národní třídě a oslovovali lidi, jestli někdo nehraje na piáno. Jeden člověk se kupodivu našel, odehrál to báječně a odešel. Kdo to byl, dodnes nevíme.

V galerii ve Vrtbovské zahradě jsi měla díla vytvořená mnoha různými technikami. Láká tě zkusit pořád něco nového?

Z vernisáže

Strašně. Já si i vymyslím některé techniky, pro mě je to velké dobrodružství. Ve Vrtbovské byla plátna pojednaná akrylem, barevným pigmentem, emailem, pak monotypy a tušové kresby. Například techniku malby pigmentem jsem si vymyslela, ozkoušela a funguje. Jakákoliv „neznámá“ je pro mě výzva. Když něco neumím, dělám všechno pro to, abych se to naučila. Na střední jsem chodila na umělecko-průmyslovou školu sklářskou v Železném Brodě, kde jsme neměli grafiku. V té době učil na LŠU v Semilech pan Vladimír Komárek. Tak jsem jezdila

Večere, vyčeš jiskry plameni (F. Hrubín), monotyp

do Semil, z Železného Brodu to bylo pár kilometrů vlakem. A ten mě naučil suchou jehlu, lept, všechno. Hodně se mi věnoval, nikdy mu za to nepřestanu být vděčná.

Studovala jsi také sumii. Co tě přivedlo k japonské tušové malbě?

Mně se hrozně líbí japonská kaligrafie, která je úžasně čistá. Dělal jsem v mládí grafickou úpravu časopisů a knížek, kde je potřeba dobře kombinovat písmo s obrazem. A kompozici a písmo mají Japonci nesmírně srovna-

Odraz, akvarel (sumie)

né. Japonská kaligrafie (nauka o pís-
mu) je několik tisíc let stará, ani není
možné, aby nebyla dokonalá. Nejdřív

Advent, Učím se létat s motýly, styl
kakemono, akryl, pigment na plátně

Provence navečer, kombinovaná technika

jsem chodila na Japonskou ambasá-
du na kaligrafii, a když navíc otevřeli
kurzy sumie (nauka o malbě), byla to
pro mě další výzva. Fascinovala mě ta
jednoduchost, a vlastně čím jsem starší,
tím se k tomu víc a víc blížím. Absolvo-
vala jsem takto dva a půl roku, naprosto
intenzívně každý týden jsem trávila od-
poledne až do večera v učebně a kres-
lili jsme a malovali, protože to je něco
mezi tím, na japonský novinový papír
a posléze i rýžový papír a moc mě to
vzrušovalo.

**Čím se liší kakemono, které vystavu-
ješ, od sumie?**

Kakemono znamená jakýkoliv zá-
věsný obraz. Obraz, který je malovaný
stylem sumie, neboli pro mne – jed-
noduchou černou kresbou na dlouhém
bílém plátně. Imponuje mi černá a bílá
barva, kontrast, jímž jde vyjádřit úplně
všechno.

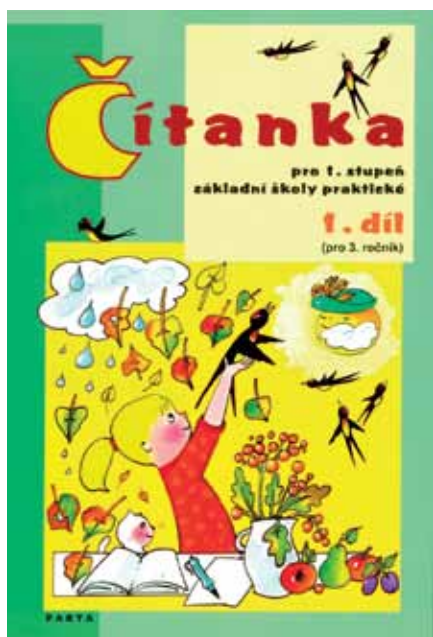
**Na obrazech, které jsi malovala v Pro-
vence, jsi naopak použila syté barvy.
Proč právě Provence je Mekkou ma-
lířů?**

Byla jsem tam před čtyřmi lety již
podruhé, na stáži v ateliéru francouz-

ského malíře Jeana Miotta. Doslova
mě bouchlo do očí světlo. Provence je
země prozářená sluncem, nebe, pole,
fasády domů, všechno doslova sví-
tí barvami. My, a vlastně celá střední
Evropa, jsme zaplaveni takovou po-
chmurnou šedí. Pamatuju si, že jsem
jednou, kdysi, přišla na komisi do Díla

V trávě polí Provence,
malba pigmentem

Obálka čítanky

a přinesla barevné obrázky. Řekli mi, že je to moc barevné, že by to nikdo nekupoval. Že by to mělo být trochu zašmourané. A to já ani v ruce ani v duši nemám.

Jaké jsou tvoje ilustrace čítanky?

Pro děti musí být obrázky srozumitelné, helikoptéra nemůže vypadat jako zelená žížala, musí to být helikoptéra, ovšem ve zkratce. To je asi důvod, proč si mě vybrali. Původně jsem měla čítanku jenom doplnit, ale když nakladatel viděl pár obrázků, řekl, abych udělala čítanku celou. Takže já místo pečení cukroví a nakupování jsem celé Vánoce seděla doma, manžel vařil, nosil mi kafička a já kreslila a kreslila. Těch ilustrací nebylo, jak jsem původně myslela, padesát, ale čtyři sta.

Pracuješ ráda na ilustracích?

To byl můj dětský sen. Mně rodiče dlouho zatajovali, že je možné se kreslením živit, pro ně to bylo čmárání. Až někdy ve dvanácti letech jsem vyhrála mezinárodní výtvarnou soutěž, a dostala se tak na Základní

výtvarnou školu na Hollarově náměstí. Tam jsem se dozvěděla, že je výtvarná práce jako každá jiná. Zatímco si některé holky v tom věku zkouší šatičky, já jsem tajně jezdila k Mánesu, chodila po můstku s deskama pod paží a zkoušela si, jaké to bude, až budu velká. To jsem si přála a mně se to splnilo.

Nepřešlo tě nadšení, když jsi pak musela chodit s každým dílem nebo výtvarným návrhem do Mánesa na komise?

Je to možná divné, ale já na ty doby vzpomínám jako na nejhezčí chvíle. Sice jsme na to tehdy nadávali, ale my jsme se viděli, scházeli se. Měli jsme tam klub a při komisích jsme se vzájemně vybrečeli na rameni, když nám nedali razítko a nemohli jsme pracovat dál. Bylo to hrozné, ale na druhé straně jsme drželi při sobě, nezáviděli si. My jsme si i pomáhali.

Čeho si za svůj život ceníš nejvíc?

V osobním životě momentálně zdraví. A ještě prima lidí a kamarádů. Z těch čerpám energii, a když vidím, že o mě stojí, cítím se hned líp na světě. V to počítám i svoji báječnou rodinu. Jako malířka si považuji úplně nejvíc první

ceny, kterou jsem dostala za Romaneta Jakuba Arbesa v Československém spisovateli. I díky tomu jsem poznala mnoho těch bezvadných lidí, s kterými se dodnes vidím a i spolupracuji.

A co tě čeká v nejbližší době?

Teď chystám výstavu na Vyšehradě v Galerii nad Libušinou lázní. Vernisáž je 13. května v 17:00, budu tam mít štáfle, barvy, a kdokoli půjde okolo, může si zamalovat. Moc se na to těším.

S akademickou malířkou Věrou Krumphanzlovou hovořila **Vlasta Cibulová**

Foto Atelier Kostelec,
Václav Michálek
a archiv V. Krumphanzlové

web:<http://vera.krumphanzlova.cz>

Ak. malířka Věra Krumphanzlová (studia SUPŠS a VŠUP) se ve své profesionální výtvarné činnosti věnuje malbě, kresbě, volné a užité grafice a ilustraci. Uskutečnila přes 150 samostatných výstav. Svými díly je zastoupena jak ve státních, tak soukromých institucích, galeriích a muzeích doma i v zahraničí (např. v Německu, Holandsku, USA, Japonsku, Velké Británii, Francii, Itálii, Švýcarsku, Polsku, Litvě).

Ocenění: Čs. spisovatel Praha - zvláštní cena za ilustrace (Jakub Arbes - Romaneta), Ex libris - Nancy Francie - zvláštní cena, 2. cena Arezzo - Itálie - drobná grafika, Nagasaki - Japonsko - světová grafika, galerie Dorothea - SNR – grafika. Pravidelná účast na výběrové mezinárodní výstavě Nejlepší grafika roku.